

PATIËNTENBROCHURE

BRACHYTHERAPIE

BEHANDELING VAN PROSTAATKANKER d.m.v.
IMPLANTATIE VAN IODIUM ZAADJES

Prostaatcancer kan op verschillende manieren behandeld worden. Indien het gezwel beperkt is tot de prostaat zelf kan een implantatie gebeuren. (= inwendige bestraling)

Hierbij worden kleine radioactieve bronnen (zaadjes genoemd) direct in de prostaat aangebracht.

Het grote voordeel is dat veel minder gezond weefsel wordt beschadigd.

De zaadjes (zie figuur) bevatten het laag radioactief Iodium-125. Deze stof heeft een vervaltijd van 60 dagen (dwz. dat de radioactiviteit na 60 dagen gehalveerd is) en slechts een gering doordringingsvermogen.

De zaadjes blijven gedurende de rest van het leven achter in de prostaat; uiteraard zijn na verloop van tijd de zaadjes nog nauwelijks radioactief zodat er geen stralingsgevaar is. (zie verder)

Figuur: grootte van de zaadjes.

Na de behandeling zal u door uw uroloog en/of radiotherapeut-oncoloog worden teruggezien op de raadpleging.

Meestal wordt u na één maand teruggezien en daarna om de drie maanden.

Regelmatig worden 'controlefoto's' genomen om te kijken of alle zaadjes nog aanwezig zijn. 5 à 6 weken na de ingreep komt U voor een controle-CT naar het AZ Vesalius ziekenhuis.

Indien u nog vragen heeft, kan u zich altijd wenden tot uw behandelend geneesheer.

AZ Vesalius
Hazelereik 51
3700 Tongeren
www.azvesalius.be
Tel 012 39 61 11

Uroloog
Dr. Verduyck

Tel geneeskunde D3
012 39 73 77

Ondanks het feit dat er radioactieve bronnetjes werden ingebracht in de prostaat kan u snel het ziekenhuis verlaten. Dit wil zeggen dat de straling die u meedraagt eerder gering is en geen groot gevaar vormt voor u of uw omgeving.

Enkele tips:

Zoals reeds vermeld is normaal sociaal contact met uw omgeving geen probleem.

Spelen met kinderen en normaal contact met zwangere vrouwen vormen geen probleem.

Wat we wel afraden is nauw contact (huid tegen huid) met andere personen, kinderen (schoot zitten) of zwangeren. Dit gedurende de eerste 2 maanden.

De eerste twee weken moet de urine nagekeken worden op eventueel verlies van zaadjes. U kan dit doen door de urine te filteren (door een zeefje). Best kan u dus beter niet rechtstreeks wateren in het toilet, doch in een ander reservoir. Indien u een zaadje vindt, moet dit worden teruggebracht (in het meegegeven loden kokertje). Om het zaadje in het loden kokertje te plaatsen, gebruikt u best een pincet. U brengt het loden kokertje met daarin het gevonden zaadje dan mee naar het ziekenhuis, wanneer U voor de controle -CT gaat.

Tijdens het vrijen wordt de eerste 2 à 3 weken best een condoom gebruikt. De reden is dat ook hier eventueel een zaadje kan verloren gaan. Indien dit het geval zou zijn kan ook dit zaadje opgeborgen worden in het kokertje en terugbezorgd worden.

De eerste dagen tot weken na de ingreep kan het sperma wat verkleurd zijn. (oud bloed)

Indien u om welke reden dan ook zou komen te overlijden, is crematie binnen het jaar na de implantatie uitgesloten. (risico van vrijkomen van radioactief materiaal)

Indien u in aanmerking zou komen voor deze techniek, wordt het volume van de prostaat bepaald.

Dit gebeurt op de raadpleging door de uroloog en d.m.v. een echografie. Een dunne echografie sonde meet via de anus het volume van de prostaat.

Op deze manier kan dus nauwkeurig bepaald worden hoeveel zaadjes later tijdens de implantatie zullen nodig zijn.

Tevens gebeuren een aantal vooronderzoeken zoals (niet alle onderzoeken zijn bij iedereen nodig): bloedname, foto van de longen, scan van het bekken, onderzoek van het gebeente, hartcardiogram.

Voor de implantatie zelf wordt u 1 à 2 dagen opgenomen.

Deze procedure gebeurt onder verdoving. (algemeen of via een rugprik)

Tevoren wordt de dikke darm zo leeg mogelijk gemaakt. (via een laxeermiddel)

De ingreep vindt plaats in de operatiezaal.

Hierbij zijn ondermeer aanwezig:

- de uroloog
- de radiotherapeut-oncoloog
- een fysicus van de bestralingsafdeling
- verpleging

Een blaascatheter (sonde via de penis tot in de blaas) wordt aangebracht.

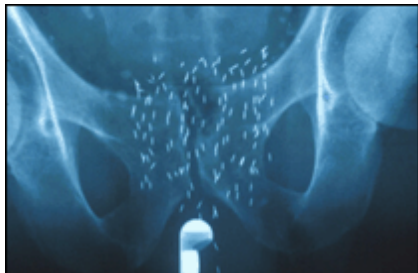
Met de echografiesonde wordt de prostaat in beeld gebracht.

Aan de hand van deze beelden wordt het volume van de prostaat nauwkeurig bepaald en wordt een berekening gemaakt van hoeveel en op welke wijze de zaadjes worden ingebracht.

Via holle naalden worden de zaadjes in de prostaat aangebracht.

De zaadjes zitten in korte strengen van 2 tot 6 zaadjes per naald.

De naalden worden na het inbrengen van de zaadjes verwijderd, enkel de zaadjes blijven achter in de prostaat. (figuur)

Figuur: RX prostaat

Nadat alle zaadjes (40 à 120) zijn ingebracht wordt ter controle de prostaat doorgelicht.

(in de operatiezaal en eventueel op de bestralingsafdeling)

Daarna wordt u teruggebracht naar uw kamer.

Meestal daags nadien kan u naar huis. Eerst wordt indien nodig nog een controlefoto gemaakt (natellen van het aantal zaadjes) en wordt de blaassonde verwijderd.

Meestal worden pillen voorgeschreven om de urine te ontsmetten.

Een controle afspraak op de raadpleging wordt geregeld.

Best kan u de eerste dagen na de ingreep geen zwaar werk verrichten.

Na enkele weken kan u weer bv. fietsen.

Als bijwerkingen van de behandeling **kunnen** de volgende klachten (niet noodzakelijk!) voorkomen :

- bloeditstorting t.h.v. de balzak.
- gevoeligheid thv. de bekkenbodem / tussen de benen.
- bloed in de urine

In de eerste weken na de ingreep kunnen er plasklachten optreden zoals branderigheid en dikwijls wateren. Dit kan een teken van besmetting van de urine zijn.

In ernstige gevallen kan het nodig zijn extra ontsmettende medicatie te nemen.

Soms zijn er lichte klachten van diarree of slijmverlies bij de ontlasting. Deze klachten zijn voorbijgaand en niet verontrustend.

In uitzonderlijke gevallen kan het wateren moeilijk worden of zelfs bijna onmogelijk. Lokale zwelling is hiervan de oorzaak. In dit geval of indien u hevige klachten vertoont van pijn of uitermate dikwijls wateren moet u terug contact opnemen. (via huisarts) wat verkleurd zijn. (oud bloed)